

ERDÉLYI MAGYARÁG

Fellege szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazu! Nagypiac térl 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV évfolyam 76 sz

1935. MARCHIUS 17.

Vasárnap

Kiáltványban fordul Vaida az ország népéhez oradeai előadása után

Döntő napokat él át a nemzeti-parasztpárt... Feljelentették Buteanút a „Patria” berendezésének elszállítása miatt

Bucuresti, március 15.

Vaida Sándor oradeai előadása után a volt miniszterelnök híveiből bizalmas tanácskozássra ül össze és

kiáltványt szövegeznek meg, amelyet az ország népéhez intéznek és ebben csatlakozásra szólítják fel mindazokat, akik helyeslik Vaida programját.

A nemzeti parasztpártban meg vannak győződve arról, hogy amennyiben Vaida kiválik a pártból, úgy csak igen kevesen fogják követni.

Cluj-i jelentések szerint a nemzeti parasztpárt ottani tagozata ülést tartott, amelyen ünnepelték Vaidát, akit hűségükről biztosítottak és tiltakoztak az ellen, hogy Mihalache vette át a tartományi elnökséget. A gyűlésen felszólt Hateganu Emil is, aki példátlanul éles kirohanást intézett a kisebbségek ellen.

Cluj, március 15.

Hateganu Emil feljelentést tett az ügyészségnek ismeretlen tettesek ellen, hogy tegnapelőtt éjjel ellopták a Patria egész szerkesztőségének és kiadóhivatalának berendezését.

Tekintettel azonban arra, hogy az egész város tudja, hogy a berendezést Buteanu dr. vitte el, a közvélemény izgatottan várja, hogy milyen álláspontot foglal majd el az ügyességgel és megindítja-e az eljárást Buteanu ellen.

Bucuresti, március 15.

A zöld kerületben levő nemzeti parasztpárti tagozat elnöksége felhívást intézett a közönséghez, hogy március 17-én jelenjen meg mindenki azon az ülésen, amelyet a Vaida frakció fog tartani. Ezzel a zöld kerület elnöksége kimutatta, hogy nyitott Vaida mellett foglal állást. A párt központi elnökségnek nincs más mit tennie, mint hogy felfüggeszti a zöld kerület elnökét.

Igen érdekes még Gafencu levele Mihalachehoz, amelyben kifejenti, hogy ő személyileg is Vaidához huz.

Bucuresti, március 15.

A nemzeti parasztpárt vezetősége tegnap délelőtt ismét ülést tartott, amelyen az erdélyi ügyek voltak napirenden. A vezetőség elhatározta, hogy azoknak az elnökök-

nek helyébe, akik Vaida mellett nyilatkoznak, egyelőre helyetteseket neveznek ki, a választásokat majd később fogják megejteni.

Elhatározta a pártvezetőség, hogy Vaida híveivel szemben még a várakozás álláspontjára helyezkednek, mert az a vélemény alakult ki, hogy azok közül, akik a Vaida melletti nyilatkozatot aláírták, többen beátva tévedésüket, vissza fognak térni a pártvezetőséghez.

Bucuresti, március 15.

Mint ismert, a nemzeti parasztpárt vezetőségének azon határozata után, amelylyel Vaidát megfosztották az erdélyi és bán-sági párttagozat elnökségétől, Vaida 11 híve — valamennyien volt miniszterek — levelet intéztek Mihalachehoz és a határozat visszavonását kérték tőle.

Ebben az ügyben most érdekes fordulat történt, amennyiben

Mihalache szintén levelet intézett a 11 volt miniszterhez és felszólította őket, hogy hajlandók-e alávetni magukat a pártfegyelemnek, vagy pedig Vaida külön utjain akarnak haladni.

A Vaida körül folyó harcok egybékén vájtózatlan erellyel folynak a párt kezében. Clujon

még mindig két „Patria” jelenik meg. A Vaida-féle „Patria” tegnapi száma igen szélsőséges hangot használ a kisebbségek és különösen a zsidók ellen.

A Buteanu-féle „Patria” ezzel szemben még mindig reméli, hogy Maniu és Vaida között létrejön a kibékülés és ennek kapcsán Vaida lemond szélsőséges eivéről.

Baleset érte Amerika utolsó kormányozható léghajóját is

Newyork, március 15.

A „Macon” katasztrófája után baleset érte az amerikai haditengerészet utolsó kormányozható léghajóját a „Los Ange-

lest” is. A szélvihar ugyanis leszakította a horgonyzóhajóról. A léghajó orra megsérült. Emberéletben nem esett kár.

Még mindig ellenállnak a görög forradalmárok

Csalдарisz miniszterelnök tartózkodik a hitlerista politikától.

Con tantában elfogták Plastiras hadsegédét

Athén, március 15.

Az egyik görög kikötőben a lázadók utolsó hajójának elfoglalása közben heves üzharc fejlődött ki a lázadók és a kormány csapatok között, ameynek során egy felkelő agyonlőtték.

Charalasz miniszterelnök hosszasan tárgyalt a belügyminiszterrel. Elhatározták, hogy Görögország belpolitikáját új alapokra

helyezik ugyan, de a szélsőséges jobboldali irányzatoktól tartózkodni fognak.

Constanta, március 15.

A constantai kikötőben elfogták Kasztyos görög kapitányt, aki hamis utlevéllel, s álneven szökött Romániába. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy Plastiras tábornoknak, a görög lázadók vezérének hadsegéde volt. A kapitányt Bucurestibe szállították.

A 300 nyereményes tombola 22. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a 300 nyere-
ményes tombolán

1935 február 24 - március 26

A NAP

★

Kemény dió

A nemzetközi politikai közvélemény még mindig élénken foglalkoztatja az a betegség, amely megakadályozta azt, hogy Sir John Simon, Anglia külügyminisztere március első napjaiban látogasson el Berlinbe. Több, mint egy hete már, hogy "beavatott" politikai körök "állandóan azt találgatják, vajon Hitler betegsége komoly-e vagy csupán diplomáciai betegség, amelyre azért volt szükség, hogy a "Führer" elkerülje az angol diplomatával való tárgyalásokat.

A hivatalos jelentés szerint Hitler gégebajt kapott és ez akadályozta meg a nagy fontosságú találkozást. Természetesen hamar akadtak rossz nyelvek, amelyek cikikusan jegyezték meg, hogy a "Führer"-nek megártott a sok beszéd. Mára azonban újabb orvosi jelentés jelent meg, amely a rossz nyelvekre akar rácsúfolni, megállapítva, hogy Hitler gégebaja vegetáriánus ételmódja következtében támadt. A "Führer" ugyanis igen sok — diót eszik, ami nagymennyiségben tudvalevőleg nem használ a toroknak. Az orvosok nagy örömmel teszik nozzá hogy miután most már sikerült megtalálni a baj okát, hamarosan meg is gyógyítják 60 millió német "dédégetett" urát és parancsolóját.

Az orvosi tudomány talán a legszebb minden tudományok közt, de van egy nagy hibája és ez az, hogy — még gyermekkorukban jár. Vakmerően végrehajtott és sikeres operációk próbálják elfojtani a kiellenést a rákutatás terén elért eredmények látszólag meghazudtolják, a kijelentés mégis gaz marad. Hitler esetében eggye több okunk van azt hinni, hogy igazunk van. Sőt ebből az esetből okulva, hozzátehetjük, hogy az orvosi tudomány indokolatlan optimizmussal próbálja meg leplezni tehetetlenségét.

Hogy azonban végleg ne haragítsuk magunkra az orvosokat, egy ártatlan tréfával, magyarázzuk meg álláspontunkat. Szerény véleményünk az, hogy gégebaj ide, vegetáriánus ételmód és túlzott diófogyasztás oda, az igazság mégis az, hogy Hitler igazi baja "diplomáciai betegség" volt. Elvitathatatlan tény, hogy Berlinben olyan fontos tárgyalásokra került volna a sor, amelyek — ha kell — írásban is lefolytathattak volna egymással a felek, ha már a balsors olyan kegyetlen volt és Hitlert egyetlen értékétől: a beszélni tudástól fosztotta meg. A "Führer" azonban — aki mind eddig nem tudta és talán sohase is fogja tudni levetni örmesteri tempót, jobbnak látta megüzenni az előkelő angol politikusnak, hogy: beteg vagyok, majd máskor. Sok diót ettem — üzeni a "Führer" — és közben felrémlik az ember előtt, hogy a horogkereszt dicső apja attól félt, hogy örmesteri ordítózásaival nem tudja visszaverni az angol külügyminiszter urát, nyugodt de annál megdönthetlenebb örveit. Hitler tehát nem is hazudott, amikor betegsége okául a diót hozta fel: kemény nagyon kemény dió számára Simon látogatása.

Az orvosok tehát megállították a baj okát, de az orvosi tudomány még gyerekei-pökben jár. Nehezen hisszük legalább is, hogy Hitlert ki lehessen gyógyítani ebből a "dióbetegségből".

Keleten a helyzet változatlan

Véres harcok a japán hadsereg és a kínai banditák között

Harminc halottja van a távolkeleti háborúnak

Mukden, március 15.

A japán csapatok és a kínai banditák között ismét véres harc dúl. Néhány nappal ezeőtt kínai banditák megtámadták Tang Ciong városát, amely Krabontól 130 kilométerre fekszik. A banditák az összes középületeket felgyújtották és az egész várost kifosztották.

A japán katonaság erre a banditákat üldözőbe vette. A banditák és a japán katonaság között közelharc keletkezett, amelynek során harminc katonát megöltek, nyolcvan pedig súlyosan megsebesült. A banditák közül 62-öt sikerült elfogni. A többi elmenekült.

Elveszett a postán a bírósági ítélet,

amit végrehajtás végett küldtek el

Galati, március 15.

Kijönös eset tartja izgalomban Galati városát. Bobie Sultana asszony beperelte a Dacia Romana biztosító társaságot, aki nem fizette ki a leégett bebiztosított ház után a kártérítést. A galati tábla előtt jogerősen megítélték az asszonynak 120.000 lejt. Amikor az ítélet jogerőre emelkedett, az ítélet végrehajtásra elküldték a bucurestli törvényszékhez.

Bobie Sultana csak várt, várt, sokáig hiába. Amikor megunt a várakozást, jelentette a dolgot a tábla elnökének, aki meg

indította a vizsgálatot, melynek során az a szenzáció derült ki, hogy az

ítélet az egész dosszárral együtt nyomtalanul eltűnt.

A vizsgálat nyomán azt is megállapították, hogy a galati tábla átadta a postának a a dosszart, de ezt nem vezették be a postakönyvbe. A nyomok szerint a dosszár a postán veszett el. A vizsgálat tovább folytat annak megállapítására, hogy kinek állott érdekében eltűntetni a dosszart és voltaképpen hová tűnt.

Apa és fiu élet-halálharca a korcsma ajtajában

A véres verekezésben egy harmadik ember is súlyosan megsebesült

Braila, március 15.

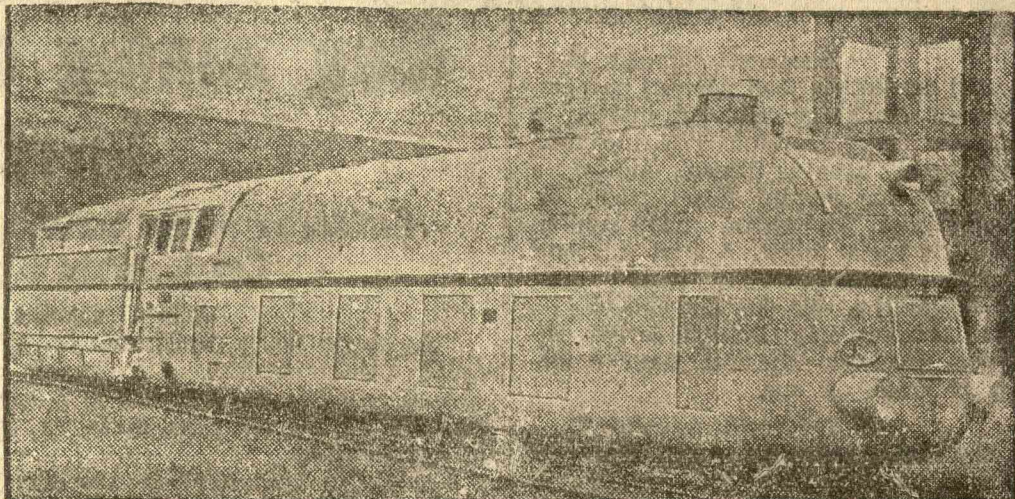
Súlyos és véres kimenetelű összecsapás történt Coltea községben egy apa és fia között.

Matei Zaina és Bertesteanu Tudor fiatal legények a korcsmaiban mulattak. Mulatozás közben összevesztek. A korcsmairos, hogy a bajnak elejét vegye, kiökte a két részeg embert a korcsmából és lehuzta a rollót.

Matei Zaina a korcsma előtt összetalálkozott apjával, akivel már régebbi idő óta haragban volt. Ezt jó alkalomban találta,

hogy megbosszulja magát, azért bottal a kezében apjának nyrott. Bertesteanu Tudor szét akarta a verekedő apát és fiút választani és azért közéjük állt. Az öreg Zaina azt gondolva hogy két ellenfele van, kirántotta kését és vagdalozni kezdett.

Nemsokára általános késeles támadt, amelynek az lett a vége, hogy mind a német, súlyos sebekkel kellett a kórházba szállítani. Mind a háromnak olyan súlyos az állapota, hogy nagyon kevés a remény ahhoz, hogy életben maradnak.

Új csodamozdony

A német vasutakon próbatűt tett a legújabb áramvonalú vasúti lokomotív. A 26 méter hosszú csodamozdony három cilinderrel van ellátva. Óránként 175 kilométernyi gyorsasággal fut.

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. MÁRCIUS 17.

A POTYAUTAS

60

— Semmi sem értel volna el. Mert a gazember előtt volna és még idejében elpárolgott volna a színeiről. Így azonban megkísérhetjük, hogy más oldalról közelítsük meg a kélmét.

— Mi újság azóta, hogy elváltunk? Kabátzsebébe nyúlt és két darab papírt szedett elő. Azután új cigarettára gyújtott. Két gépirásos dróttalan távirat volt. Egyiket barátja, Gaylord küldte a Harvard egyetemről. Így szólt:

“Steele Athénbe ment, archeológiai kutató expedícióra. — Január előtt nem várjuk haza. — Remélem, nincs semmi baja Gaylord.”

Ránéztem barátomra.

— Fogadni mernék, hogy az igazi Steele professzor csakúgyan Athénben van és lát, se hall tudományos kutatásai közbe.

— Könnyen lehet, hogy elvesztenéd a fogadást — jelentette ki Hand. — Ha Steele professzor odahaza lenne, nyilvánvaló, hogy ugyanakkor nem lehetne ezen a hajón. De ha egyszer nincs otthon, hanem azt hiszik, hogy Európában van, akkor már megvan a lehetőség, hogy csakúgyan itt van a hajón. De azért lehetséges, hogy neked van igazad és a tiszteletre méltó professzor ur csakúgyan Görögországban van.

Most a másik sürgönyt szedte elő. Gerity küldte és így szólt:

“Oswald Farringtonról semmi közélet nem tudtam meg. — Nem hiszem, hogy newyorki lakos. — Továbbra is próbálkozzom. Gerity.”

— Sajnos, ebből nem sokat tudunk — mondta felsóhajtva.

— Valóban nem — bólintott Hand. — Igaz, Clark megállapítottam, hogy a gróf nem ivott a cocktailes poharakból.

— Megszerezted az ujjlenyomatát?

— Igen. Cigarettával kináztam és oda gyújtottam neki a tárcát. Frissiben fényesítettem ki, készen arra, hogy a legtokétesebb ujjlenyomatokat fogja föl. Azt hiszem, némileg csodálkozott, amiért csukva tartam oda neki a tárcát. Így kénytelen volt ő kinyitni és kiszedni belőle a cigaretta. Így megkaptam az ujjlenyomatot.

— Ugy kell neki? Minek felelji mind a kabinjában a cigarettáit.

— Nos, ahogy mondtam, az ő ujjlenyomata egyik poháron sincs rajta. Egyelőre még csak Lyons poharát tudtuk meghatározni, a többi hetet nem. Most már Duval kivül mindenkit kikérdeztem a cocktailpartty ismert vendégei közül, de mind-egyik az a hat résztvevőt nevezte csak meg, akikről már eddig is tudtunk. A hetedik vendég még mindig a homályban rejtőzik.

— Ezek után nincs más hátra, minthogy megszerezzük a lécháló minden utasának ujjlenyomatát és valamennyit össze kell hasonlítani a poharakon talált ujjlenyomatokkal. És akkor megtaláljuk az emberünket.

Hand mosolygott és a kezét dörzsölte.

— Talán — bólintott. — De megint túl rovasolsz a célon. Mondjuk, hogy csakúgyan be tudjuk bizonyítani, hogy a hat, eddig ismert vendégen kívül, még valaki járt Lyons kabinjában és cocktailt ivott vele. Bizonyíték ez talán arra is, hogy meggyilkolta a vendéglátóját?

— Hát, hát igazad van, ez csakúgyan nem bizonyíték.

— De azért mégis fontos lépéssel haladnánk előre a nyomozásban. Most mindenképp meg kell szerezniünk az ujjlenyomatokat. Most mindenképp pedig engedélyt kell kérniünk a kapitánytól. Nézzük, rajjon ott van-e még a parancsnok. Fülkén Finch kapitány.

(Folyt. köv.)

Megszavazta a szenátus is a cenzura és ostromállapot meghosszabbítását

București, március 15.

A szenátus ülésén, melyen letárgyalták az ostromállapot és a cenzura meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, Grigore Filipescu mondott hatalmas beszédet. Elmondta, hogy a háború alatt, amikor Románia még semleges volt és amikor Bucurestiben az idegen államok titkos ügynökei valósággal izgattak, akkor se találták szükségesnek, hogy kivételes állapotokat vezessenek be. Mennyire magunkra vonjuk a külföld elítélését, hogy van egy kormány Romániában, mely csak úgy tud kormányozni, ha kivételes állapotokkal takarózik.

Pop Valer igazságügyminiszter válasza és kifejezte, hogy az ostromállapot olyan kevés területre szorítkozik, hogy azt a lakosság meg sem érzi.

Vaitoianu és Gafencu után Jorga, volt miniszterelnök szólt fel és kifejtette, hogy ha a cenzura bevezetése után mindjárt halgattak volna a lapok rá és megszüntették volna megjelentését, a cenzurának már hite, hama sem lenne.

Ezután Gyárfás Elemér magyar párti szónok szólt fel és a cenzurának kisebbségellenes magatartását sorolta fel. Eseteket említett fel, amikor a cenzorok nem az ország egyenes érdekeit tartották szem előtt hanem személyes okokból húzták a vörös ceruzával.

Végül is azonban a szenátus 99 szavazattal 11 ellenében a cenzura és az ostromállapot meghosszabbításáról szóló törvényt megszavazta.

SPORT

A CFR megővta az Amte elleni meccset

București, március 15.

A CFR megővta vasárnapi — az Amtevel szemben elvaztett — mérkőzését az a címen, hogy a két Szaniszló nem volt szá-

bályszerűen leigazolva. Tekintettel azonban arra, hogy az Amte vezetőségének irányításában van a szövetség hivatalos leigazolása, az óvásnak a jgha lesz sikere.

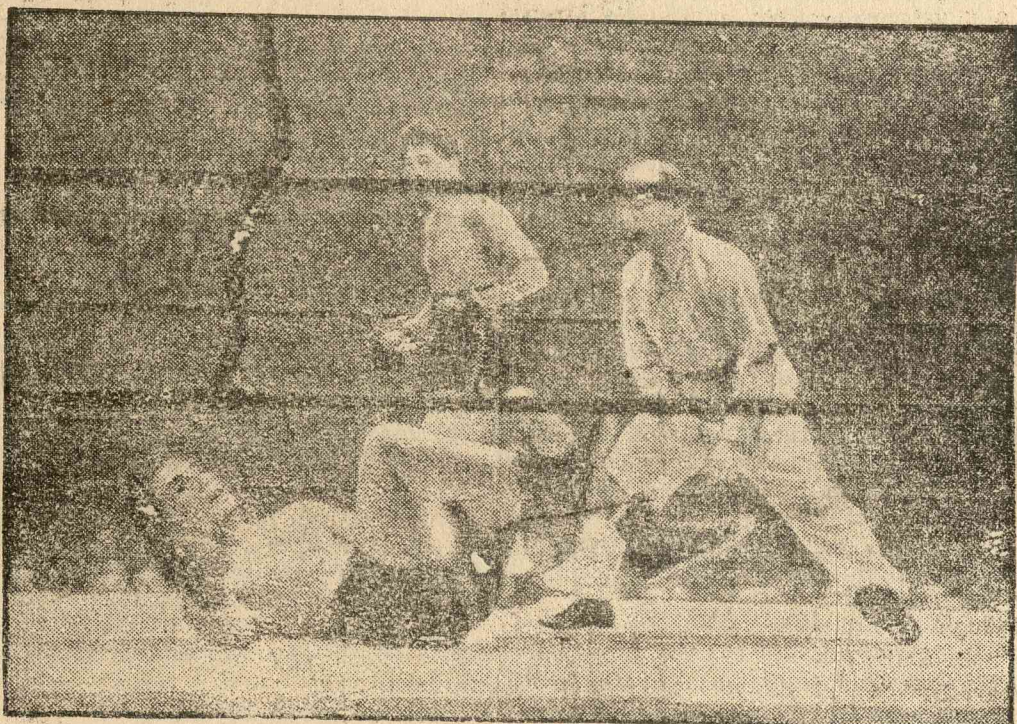
Bécsben tartják meg a Schmeling-Baer világbajnoki boksmérkőzést

A nagyszerű győzelem, melyet Schmeling vasárnap Steve Hamas ellen elért, a harcban kivívott magának, még mindig élénken foglalkoztatja a sportközvéleményt. De a meccs ezajlása óta már tárgyalják Schmeling esélyeit Baerrel a nehézsúlyú boxolás világbajnokával szemben.

A késő ősszel esetleg ebonyolításra kerülő Baer-Schmeling meccsel kapcsolatban most érdekes bonyodalmak merültek fel. Schmeling ugyanis nem hajlandó ura kiutazni Amerikába, hogy ott álljon ki Baer ellen. Mindenáron Európába akarja hozatni, mert, hogy itten döntsék el, ki a jobbik. Ezzel szemben viszont Baernek is meg van

nak a maga észrevételei. Ugy ő, mint a mérkőzésre azon a véleményen vannak, hogy Schmeling hazájában nem árná neki állhat a ringbe. Baer tehát nem akar Németországba menni, mert nem tudja elképzelni, hogy a hitleristák sportszerű módon viselkednének vele szemben.

Ugy hírlik, hogy tárgyalások indultak meg arra vonatkozóan, hogy Baer-Schmeling mérkőzés Bécsben legyen, ahol a stadionban akariák azt megrendezni. Ebben az esetben az osztrák főváros bizonyára orási vendégseresetet kaphatna, miután Schmeling és Baer küzdelmére még a keleti országokból is sokan felröndülnek Bécsbe.

Schmeling győzelme Hamas fölött

Félmilliót kapott, mert elgázolta a villamos

Galati, március 15.
Hosszas halasztás után a galati törvényszék végre ítéletet hozott abban a kártérítési perben, melyet egy Chevarogiu József nevű ember indított Galati városa ellen Chevarogiu Józsefet ugyanis elgázolta egy villamos és örök életére nyomorék maradt. A törvényszék 500.000 lej kártérítést megfizetésre kötelezte a várost.

Gyilkosság Sibiu közelében

Sibiu, március 15.
Bacotin községben Dordea Gheorghe gazdálkodó ivás közben összeveszett barátjával, Rauleanu Joannal. A veszekedés verekedésbe robbant ki, amelynek során Dordea úgy szurta hasba társát, hogy annak kifordultak a belei. A gyilkost letartóztatták.

A HABZÓ FOGKRÉM

*A fogmosás
éppoly fontos,
mint a kézmosás!*

Amilyen természetes, hogy lemossa kezéről a piszkot, éppoly természetes, hogy fogait és szájüregét a dusan habzó KALODONT-fogkrémmel tisztán és épségben tartsa.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

Rejtély a kórházi ágyon meghalt állítólagos turdai fegyenc körül

Exhumáltatott a bucarestii ügyészség egy öt hónapja eltemetett holttestet, hogy megállapítsa — személyazonosságát

Bucuresti, március 15.
Ezelőtt négy és fél hónappal történt Bucuresiben, hogy a főváros egyik kórházának harmadosztályu ágyán meghalt egy negyven év körüli szegény ember. Holttestét a Ghecencai temetőben temették el. Nem vett részt senki a temetésen, mert nem volt hozzátartozója. Ruhájának zsebében egy fogházból való elbocsájtó levelet találtak, amely tanúsította, hogy Socol Dumitru Turdán három évet ült többrendbeli betörés lopásért. A bűntetést kitöltötte és most szabadon engedték.

Az eset nem indított meg senkit és Socol Dumitru ahogyan Turdán elfelejtették, úgy felejtették el a bucarestii hatóságok is.

A napokban azonban a tárnava ügyészség hivatalos átiratot küldött az ilfovi ügyészségnek. Ebben az áll, hogy 1934 szeptember 26-án éjjel Sighisoara városban rendkívül súlyos betöréses lopás történt. A tettesek személyazonosságát sikerült megállapítani, Gheorghe Coloboran (jelenleg a sighisoarei börtön lakója) és Socol Dumitru személyében, akik még nem sikerült lefogni.

A bucarestii ügyészség meg is indította a körözést, de kevéssel utóbb megállapították, hogy Socol Dumitru 1934 novemberében a kórházban meghalt és el is temették. A holttest személyazonosságát és fogházból való elbocsájtó levél nyomán tudták csak megállapítani. Ezt közölték a tárnava ügyészséggel, amely visszairt, hogy lenet févedés is és nincs kizárva a személyazonosság, ezért kéri, hogy exhumálják a november 4-én meghalt férfi hulláját és állapítsák meg személyazonosságát, amelyet a tárnava ügyészség most már megküldött. A személy leírás szerint balarcán egy vágás van, három aranyfoga van és jobb karján ejoválás.

Az ilfovi ügyészség azonnal hozzálátott, hogy exhumálja a hullát. Már magát a sírt is nehéz volt megtalálni, mert a sírdombot senki nem gondozta.

Az ügyészségnek az volt a véleménye, hogy nagyon nehéz lesz megállapítani a személyazonosságot. Ki tudja, hogy acban a sírban, melyet kiásnak, valóban Socol Du-

mitriu teteme van-e. Megtörténhet az is, hogy a kiszabadult fegyenc Bucuresiben egy beteg munkanélküli zsebébe csuszta a az elbocsájtó levelet, a beteg iratait magához véve, új néven új életet kezdett.

Függetlenül a feltevéstől a két orvos lelkiismeretesen feboncolta a holttestet, amely már teljesen fekete volt és nem lehetett azt sem megállapítani, hogy szőke volt-e, avagy barna éeében Socol Dumitru. A bőr szétrohadt, vágás a balarcán nincs, a szájában pedig 5 aranyfogak találhatók, nem pedig három. Ez sem volt bizonyíték, mert

Socol kiszabadulása után csináltathatott még két aranyfogat.

Tehát?

A daktiloszkopia azonban itt is csodát művelt. Pár napon belül világosság derült erre a rejtélyre. Az orvos egy darab rothadt bőrt levett és meg fogják állapítani, hogy Socol Demeter ujjlenyomatai egyeznek-e a halott ujjlenyomataival. Ha igen, akkor nincs kétség, ha nem, akkor megkezdődik a hajszra az egész országon keresztül Socol Demeter után, akinek még sem sikerült becsapnia az igazságszolgáltatást.

Új gyorslehervonatokat állítanak be Románia és Csehszlovákia között

Bucuresti, március 15.
A kisantant nemrégiben Prágában megtartott konferenciáján elhatározták, hogy Halmeu—Constanta, Halmeu—Bucuresti—Giurgiu és Halmeu—Timisoara között rapid tehervonatokat állítanak be, amelyek az a célt fogják szolgálni, hogy Romániából Cseh-

országba szállítsanak árut, viszont pedig Csehszlovákia Románián keresztül küldje gyorsan árut a Baikánra.

Ugyancsak elhatározták, hogy Prága és Bucuressti közt egy olyan rapitot létesítsenek, mely az eddigi 35 óra helyett 25 óra alatt futja be a távot.

A legjobb üzlet

Részvénytársasági alapon kéregettek a koldusok

Prága, március 15.
A Morawska-osztravai rendőrségnek sikerült teleplezni egy kéregető kolduscsoportot, amely a kolduást részvénytársasági alapon oldotta meg. A banda 23 tagból állott. Vették egy autóbilt, amely minden reggel a város minden részébe szálított a koldusokat, akik felváltva "dolgoztak" az uccasarkokon. A soffór volt a pénztáros. Este azután ugyancsak autóbiltal szállá-

sukra hajtottak és megosztottak a gyűjtött összegben. A soffór a keresményből 10 százalékot kapott. A "részvénytársaság" nőien működött. Amikor leplezték őket, mindegyik olyan gazdag volt, hogy könnyen felhagytak a kolduással.

Tovább folyik az olasz csapatok szállítása Afrika felé

Róma, március 15.
Az abesszin kormány azt a javaslatot terjesztette az olasz kormány elé, hogy a fennálló vitás kérdéseket a határmegvonás

és Olaszország kártérítési igényének kérdését békebiróság elé terjesszék.
Az olasz csapatoknak Afrikába való szállítása egyébként szünet nélkül folyik.

Március 26-án indul Eden Moszkvába

Frick német belügyminiszter beszéde Németország egyenjogúságáért

London, március 15.
A londoni orosz nagykövet felkereste Eden lord főpecsétőrt, akivel megbeszélte a moszkvai út részleteit. Eszerint Eden lord 26-án éjjel indul el Moszkva felé Berlijnből, ahová Simon külügyminiszter társaságában érkezik Moszkvai látogatása előtt Eden Varasban is kiszáll.

Berlin, március 15.
Frick birodalmi belügyminiszter Lübeckben nagy beszédet mondott:
— Németországnak joga van az egyenjogúsághoz. A német nép nem tud egyenjogúság és becsület nélkül megélni. Tudják meg végre, hogy nem vagyunk hajlandók a varseillesi békeparancs alapján működni. Készen állunk a megegyezésre, de csak az egyenjogúság alapján.

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderrel!

Crémek közül használjon Floreal crémét, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt — Floreal I. számú krém napra puder alá az arc simítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák enyhítésére Floreal II. számú krém estei használatra: szepölő, pattanás máfolók, miteserek teljes és tökéletes eltüntetésére Fő erakat: Pap Drogeria Oradea, Reg. Ferdinand 11.

Meghalt Surányi Károly esperes-plébános a darai rablógylkosság áldozata

Satu Mare, március 15.
Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy a Satu Mare melletti Dara kisközségben ismeretlen banditák rablótámadást vittek véghez, amelynek során sulyosan öszszeszurkálták Surányi Károly 74 éves római katolikus esperes-plébánost. Az ősz főpap a késő este órákban meghalt. Halála előtt magához tért és részletesen elmondta, hogyan támadták meg és szurkálták össze.

de támadóit nem ismerte fel.

A gyanu előbb az esperes családasszonyának rokonaira terelődött, később azonban megdőlt ez a feltevés, mert az asszonynak sem tudtak rábizonyítani. Most az a gyanu, hogy az esperes egyik elbo sájtott szolgálja a tettes, akit fé évvel ezelőtt kűldött el szolgálatából hanyagsága miatt. A nyomozást ebben az irányban folytatják tovább.

Egy bestiális tanító rémtette Ugy ütött meg egy nyolc éves kislányt, hogy belehalt sérüléseibe

Buzau, március 15.
Persunari községben a csendőrség letartóztatta Popescu Nae tanítót, akit gylkossággal vádolnak meg. Popescu Nae az iskolában olyan szerencsétlenül ütött meg egy Florea Stefan nevű nyolc éves kislányt,

hogy az ütés következtében borzalmas kínok közt néhány nap múlva meghalt. A tanító tagadja, hogy olyan erővel ütötte volna meg a gyermeket. Az ügyesség most ejrendelte a kis holttest felboncolását, hogy meg lehessen állapítani a halál igazi okát.

Szabadlábra helyezték Lajos Ábrahám állítólagos rablóit

Csak júliusban tartják meg a főtárgyalást

Oradea, március 15.
Nagy izgalom előzte meg Lajos Ábrahám volt hűközségi metsző állítólagos rablóinak bünperét, amelynek tárgyalását ma kezdte meg a törvényszék első szekciójának büntető tanácsa. A főtárgyalást azonban e kellett halasztani mert a beidézett tanúk nagyrésze nem jelent meg a tárgyaláson.

Dr Bleda a vádlottak Fuchs Dávid (Fischman) és Löw Icig védője kérte a bíróságot, hogy a letartóztatásban levő vádlottakat a főtárgyalásig, amelyre a halasztás miatt csak júliusban kerül sor, helyezze szabadlábra. A bíróság hosszas tanácskozás után helyt adott a kérelemnek és ejrendelte a két vádlott szabadlábrahelyezését.

Jelenkeznek a nyerők

Legutóbbi tombolánk nyerői közül újabban következő olvasóink nyertek:

500 lej: Csendes Ferencné (4164), Nagy Magdus (7468).

200 lej: Glück Henrikné (7166), Vajda I. (2460), Simon József (6264).

100 lej: Szabó Bálint (767), Szentpéteri Károly (6679), Székely József (7689).

Női díj: Fazekas Istvánné (5843), Goldstein M. (8259), Handler Józsefné (6918).

Gyermek díj: Gombos Bandi (4349), Simonovits Károlyné (9291) Kunn Lajosné (4265).

Ruhaanyag: Pap Lászlóné (3603) Marosán Victoria (4640), Kozsányi Mihályné (1387), Molnár József (6828), Tatár Ilonka (6846), Puskás Amália (3497).

Levélpapír: Csizmadia József (832), Demeter József (5767), Bazili Gizike (7185) (Folytatjuk)

— Gyakran visszatérő székcsorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes "Ferenc József" keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet belféreggyökűráknál is igen jó eredménnyel alkalmazza.

Ahol a harangozás után is adót kell tizetni

Madrid, március 15.
A különböző adónevek közt is a legérdekesebbet kétségen kívül a spanyolországi Almedraleio spanyol városka vezetősége találta ki, amely adót vetett ki a — harangozásra. Minden két pernyi harangozásért 2 peseta adót kell fizetni az egyháznak a város pénztárába. Tíz esetben a harangozás "adómentes". Az adófelügyelő munkája Almedraleio községben semmiesetre se irigylésre méltó, mert az "ellenőrzés" igen nehéz.

— A tincal országos kirakodó vásárt hétfőn, március 18-án tartják meg.

„Magus” egerirtőszert 120 egér kipusztítására — — — 10 Lei
„Bincid” patkányirtószert — 32 Lei
„Pusztol” svábbogárirtószert — 15 Lei
Meg nem telelés esetén tíz szentes pénzt adunk vissza.
Viszonylatoknak meg elő rabatt!
Stern József vaskezeskedés Oradea, Pista Mihai Viteazul 2.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

BUCURESTI. 13.03: Hanglemezek, 13 és 50: Könnyű zene, 14.40: Hanglemezek, 18: Katonazene, 20.15: Argentínai táncadonságok (hanglemezek), 21.05: Táncczene, 23.15: Kávéházi zene.

BUDAPEST. 11.20: Felolvasás, 11.45: Mit nézzünk meg vasárnap, 13.25: Szmirnov Szergej balalajka zenekara, 13.30: Hírek 14 és 32: Rendőrszenekar 17.10: A Rádió és meseórája, 19.10: Szalonzenekar, 19.55: Magyar Emre csevegése, 20.20: Magyar női zongorán, 21.05: Előadás, 21.40: Bécsi közvetítés, 24: Rácz Béa és cigányzenekar, muzsikál, Utána hírek.

Időjárás

Változó felhőzet, néhány helyen eső, egyes helyeken talajmenti fagy. A hőmérséklet nappal emelkedik.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 17.

Királypárti puccstól tartanak Görögországban

Athénből jelentik: Felnivatalosan közlik, hogy a görög királyság restaurációjáról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Nem igaz az sem, hogy Csaldarisz minisztere'nők háza előtt a királyság visszaállítását követelő plakátokat hordoztak volna el. A tüntetők csak Venizelosz megbüntetését követelő plakátokat hordoztak.

A görög képviselőházat feloszlatták, mert a forradalmat előidéző ellenzéki képviselők elszöktek, vagy letartóztatásban vannak. Rövidesen sor kerül a szenátus feloszlására is.

A belgrádi "Politika" című lap a'héni jelentése szerint halál vár Sapharis ezredesre aki Kondvilis hadügyminiszter rokona, de

mint az Ezron-kaszárnya parancsnoka, parancsot adott katonáknak, hogy a kormánycsapatokra löjjenek, továbbá Cigantis ezredesre, a katonai iskola vezetőjére és Zamatoulus ezredesre.

A "Politika" tudósítója illetékes körökben kérdést intézett aziránt, hogy a forradalom befejezettnek tekinthető-e? Azt a választ kapta válaszára, hogy

Metaxas tábornok nadseregfőparancsnoktól függ, hogy mikor tör ki újabb forradalom.

Metaxas tábornok ugyanis a királyság azonnali visszaállítását követeli, míg a kormány többi tagjai — bár royalisták — még nem tartják időzernek a restaurációt.

Ujabb öngyilkossági kísérlet Oradeán

A mentőket tegnap délután a velenes parton levő Chein Venetiei 33 számú házhoz hívták, ahol a Szroovics Mártonné 26 éves asszony — férje távollétében — megmérgezte magát.

A közeli Zsidókórház ügyeletes orvosa dr. Grünbaumot hívták ki előbb aki megil-

apította, hogy a fiatal asszony luminális mérgezte meg magát. Búcsulevelet nem hagyott hátra és kihalálai sem lehetett, mert eszméletlen állapotban volt.

A mentők az öngyilkos fiatalasszonyt a kórházba szállították.

Felelemte a tábla egy falusi gyujtogató büntetését

Kiss Joachim Spinus (Bihormegyei) községbeli cipész — az elmúlt év június 26-án a szomszédos Fegherne községben gyujtotta apósa, Gál Paul házát. Kiss Joachimot ugyanis elhagyta feleségét és vissza költözött édesapájához. A férj az asszony után ment és hazahívta, az asszony azonban nem akart menni, mire Kiss Joachim borszról felelt a házát.

A helybeli törvényszék gyujtogatás emén nyolc havi börtönnre ítélte Kiss Joachimot. Az ügyészség fellebbezése folytán került az ügy a tábla elé, amely tegnap a tárgyalásán

tíz hónapra emelte fel Kiss Joachim büntetését.

Az ítélet ítérvös.

Visszavonták a katonai öröket az oradeai városi üzemektől

A Rimanóczy volt bérloői megnyerték perüket

A városi intézménybizottság tegnap délután ülést tartott dr. Bleda László alpolgármester elnöke alatt. A főügyési hivatal jelentést tett arról, hogy március 8-i tárgyalásán a timisoari revíziós bizottság helytadott a Rimanóczy szálló volt bérloői felebbezésnek és megsemmisítette a szálló és fürdő bérbeadását, illetve az árlejtés kiírását azzal az indoklással, hogy a volt bérloőket csak bírói ítélet alapján lehetett volna kiakoltni.

A főügyési hivatal javaslatára az intézménybizottság kimondta, hogy a timisoari döntést megfellebbezik, miután a volt bérloők önként hagyták el a bérletet.

A gazdasági ügyosztály előterjesztésére a nyomtatvány- és írószerárlejtések eredményét az árlejtési bizottság előérjesztése alapján helybenhagyták.

Vita nélkül elfogadták a köztisztasági üzem költségvetését és a vízmeletpumpák munkaprogramját.

Végül elhatározták, hogy átírnak a divízió-parancsnokságához, hogy a vízműtől és villamosműtől a napokban visszavont üzemeket újból állítsák szolgálatba.

A központi revíziós bizottság előtt Bucurestiben — mint ismeretes — Negulescu tábornok képviselte a várost a köztisztasági üzem elbocsájtott 34 alkalmazottjának fe-

lebbezése ügyében. Negulescu tábornok értesítést küldött a városhoz, hogy a központi revíziós bizottság

áprilisra hajasztotta a döntést. Iggyancsak elhalasztották a tárgyalást az üzemek egyesítésére vonatkozó szabályrendelet-terv ügyében, valamint a város és az erdőpénztár között fennálló vitás kövege tárgyában.

Dr. Kövés Gusztáv felebbezését az állampolgársági listából való törlés miatt — jogerősen elutasította a központi revíziós bizottság.

A szabómunkások benyújtották a kollektiv-szerződésüket. Az oradeai szabómunkások és munkások a tegnapi napon benyújtották a kollektiv-szerződést a szanatóriumi munkaadók szindikátusának. Az érdekeltek rövidesen tanácskozára ülnék és szíves és minden remény megvan arra, hogy a munkások és a munkaadók között békés meg egyezés jön létre. A munkások nagyobb bérkövetelése a mai viszonyoknak megfelelő jogos és méltányos és ez minden. Bizonytal a munkaadók részéről megértésre is fog találni. Ebben a mozzanatban a város összes szabómunkásai és munkásnői egyöntetűen és szolidárisan járnak el és kérik arra, hogy jogos követeléseiket együttes

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSAGOK

Hanga Péter—Pintea Maria, Österreich.
her. Eliás—Zimetbaum Róza, Morgos József
—T. Nagy Pircska, Pinanc György—Kiss
Valéria, Tiponde Imre—Kiss Gizella, Ser-
ban János—Preda Katalin, Kiss István—
Hüse Anna, Berger Dezső—Friedmann Er-
zsébet, Kohn Ernő—Grünfeld Friedrika,
Herpán An' al—Gajdos Gizella, Maack Lázár
—Drimmer Sura, Klein József—Salamon Sa-
rolta, Léb Lipót—Klein Regina.

SZÜLETÉSEK

Molnár Irén, Varga Károly, Szilágy
Gyula, Ungár György, Balogh Erzsébet, —
Kaufmann Éva, Mihut Maria, Tonoc Tibor,
Molnár Erzsébet, Nuszenczweig Mór, Grós,
Sarojta, Boka Juliana, Stössel Viktor, Sal-
ku Jenő, Holzer István, Moldován József,
Kindle Erzsébet, Balogh Ferenc.

HALALOZÁSOK:

Ambrus László 13 éves, Varga Károly
12 óra, Lukács Jánosné 57 éves, Szűcs An-
drás 35 éves, Kozma Gábor 13 éves, Schvare
Katalin 1 éves, Boda Erzsébet 53 éves, öz-
v. Hamar Dánielné 68 éves, öz-
v. Dömötör Ka-
rolyné 52 éves, Nagy Lajos 62 éves, öz-
v. Blaga Tivadarné 79 éves, Weinstock Sámuel
65 éves, Szilágyi József 63 éves, Jude Já-
nos 45 éves, öz-
v. Fodor Imréné 51 éves,
öz-
v. Lázár Vinczéné 75 éves, öz-
v. Balizs Jánosné 76 éves, Dumbravar, Silvia 7 hó., —
Csizmás György 31 éves, Botos Iona 43
éves, Molnár Sándor 40 éves, öz-
v. Falk Hen-
rikné 56 éves, Fényes Benjámín 33 éves, —
Hayek Lincó 48 éves, Bodescu Teofilné 82
éves öz-
v. Csanos Zsuzsanna 86 éves.

Mozgósínházak műsora:

Apollo Mozdó

A macska és a hegedű

Capitol Mozdó:

Az utolsó udvari bál Szentpéterváron

Heyman Szinkör

A cirkus szerege.

OMNIA MOZGÓ:

1) Ez a kisjány eladó. 2) Jó ért, gyo-
rvor: adv.

ÉRTESETES.

Értesítjük a t. fogyasztó közönséget,
hogy folyó hó 17-én vasárnap reggel 6 és
7 óra között a központi kapcsolótáblán vég-
rendő javítási és tisztítási munkálatok miatt
árműszünet lesz. Ugyanezen idő alatt a közön-
ség vízellátásáról a Víz- és hőszolgáltatási
gondoskodni.

Oradea, la 14 Martie 1935.

Primaria Municipiului Oradea.

APROHIRDETESEK

Borbély segéd egész fiatal azonnai be-
éphet. Noszák, Rulikovszky ut 18. 2600

Kifutó fiúk felvétetnek, ki fűszer üz-
e-ben volt előnyben. Milye, Str. Gen. Hol-
van 14. 2589

Gardero szekrény 3 ajtós tükrrel,
fehér vasgödronybetéttel, éjjeli szek-
rény jó karban eladó. Tudor Vladimirescu
ucca 20.

Eladó asztalos famegmunkáló gépek.
Bővebben megtudható Str. Ispirescu 8.

Bevezetett helyre napi 100 lej ártos
kereset el felvesszünk fiatallembert az Erdé-
yi Magyarország árusítására. 2592

Könyvkötő munkásoknak alkamozást
nyerhetnek. Pásztor-nyomda.

Bejárónő, ki szépen mos, vasal, takari-
táshoz félóra felvétetik. Heyman-kertben
tuladononál. 2601

Öcska téglá eladó Comsa u. 20. Érte-
kezni Ferdinand ut 26-a építkezésnél is.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA